

समागतंसमागमं भावेनिष्ठा ॥ ३९ ॥ ४० ॥ पुरुषं द्विजाविनिपाठे द्विजौ अंङजः सर्पो विप्रश्च दंतविप्रांङजा द्विजा इत्युक्तेः अर्थभेदेऽपि सत्पत्वादेकशेषः ॥ ४१ ॥ व्यजीवत्विशेषेण अत्युल्लसितेन रूपेण जीवितवान् आगम्य आगत्य बाल्यपीतिपक्षेऽनुनासिकलोपाभावः द्विजश्रेष्ठपुंसां ब्राह्मणदासेन ॥ ४२ ॥ ४३ ॥ करं करे निधाय प्रत्यपिषत् क्रोधावेशात् धर्षितवानित्यर्थः ॥ ४४ ॥ ४५ ॥ ४६ ॥ ४७ ॥

मंत्रिण ऊचुः शृणुराजन्यथास्माकं येन तत्कथितं पुरा ॥ समागतं द्विजेंद्रस्य पन्नगेंद्रस्य चाध्वनि ॥ ३९ ॥ तस्मिन् वक्षे नरः कश्चिदिधनार्थाय पार्थिव ॥ विचिन्वन् पूर्वमारूढः शुष्कशाखावनस्पतौ ॥ ४० ॥ न बुध्येतामुभौ तौ च न गस्थं पन्नगद्विजौ ॥ सह ते नैव वक्षेण भस्मीभूतो भवन् नृप ॥ ४१ ॥ द्विजप्रभावाद्राजेंद्रव्यजीवत्सवनस्पतिः ॥ तेनागम्य द्विजश्रेष्ठपुंसां स्मासु निवेदितं ॥ ४२ ॥ यथा वृत्तं तु तत्सर्वं तक्षकस्य द्विजस्य च ॥ एतत्ते कथितं राजन्यथा दृष्टं श्रुतं च यत् ॥ श्रुत्वा च नृप शार्दूलविधत्स्व यदनंतरं ॥ ४३ ॥ सौतिरुवाच मंत्रिणां तु वचः श्रुत्वा स राजा जनमेजयः ॥ पर्यतप्यत दुःखार्तः प्रत्यपिषत् करं करे ॥ ४४ ॥ निःश्वासमुष्णमसकृद्दीर्घं राजीवलोचनः ॥ मुमोचा श्रूणि च तदानेत्राभ्यां प्ररुदन् नृपः ॥ ४५ ॥ उवाच च महीपालो दुःखशोकसमन्वितः ॥ दुर्धरं बाष्पमुत्सृज्य स्पृष्ट्वा चापो यथाविधि ॥ ४६ ॥ मुहूर्त्तमिव च ध्यात्वा निश्चित्य मनसानृपः ॥ अमर्षी मंत्रिणः सर्वानिदं वचनमब्रवीत् ॥ ४७ ॥ जनमेजय उवाच श्रुत्वैतद्भवतां वाक्यं पितुर्मे स्वर्गतिं प्रति ॥ निश्चितेयं मम मतिर्याचतां मे निबोधत ॥ अनंतरं च मन्ये हंत क्षकाय दुरात्मने ॥ ४८ ॥ प्रतिकर्तव्यमित्येवं येन मे हिंसितः पिता ॥ शृंगिणं हेतुमात्रं यः कृत्वा दग्ध्वा च पार्थिवं ॥ ४९ ॥ इयं दुरात्मता तस्य काश्यपं योन्यवर्त्तयत् ॥ यद्यागच्छेत्स वै विप्रो ननु जीवेत्पिता मम ॥ ५० ॥ परिहीयेत किं तस्य यदि जीवेत्स पार्थिवः ॥ काश्यपस्य प्रसादेन मंत्रिणां विनयेन च ॥ ५१ ॥ स तु वारितवान् मोहात् काश्यपं द्विजसत्तमं ॥ संजिजीवयिषुं प्रांसं राजानमपराजितं ॥ ५२ ॥ महानतिक्रमोत्प्रेषत क्षकस्य दुरात्मनः ॥ द्विजस्य योऽददद्भ्यं मानृपं जीवयेदिति ॥ ५३ ॥

अनंतरं अव्यवहितं यथा स्यात्तथा ॥ ४८ ॥ ४९ ॥ ५० ॥ ५१ ॥ मोहात् मदीयसामर्थ्याज्ञानात् ॥ ५२ ॥ यदि क्षितायुर्यदि वापरेतो यदि मृत्योरंतिकं नीत एव तमाहरामि निर्ऋतेरुपस्थादस्पर्धमेनं शतशारदायेति मंत्रवर्णाद्ब्राह्मणस्यायुः प्रदानेऽपि सामर्थ्यमस्ति अतस्तंबद्बुधनदानेन निवर्त्तयतस्तक्षकस्यैवापराधो यमित्याह महानिति दददिति हेतौ शतप्रत्ययः द्रव्यं दत्वा पितेनैव नृपो बलान्मारित इत्यर्थः ॥ ५३ ॥

*दुर्धरमित्यादिः सार्द्धः श्लोकः क्षिप्त इति भाति उवाच अब्रवीदिति पौनरुक्त्यात् केषुचित्सुस्तकेष्वदर्शनाच्च